

Отримано: 08 вересня 2023 р.

Прорецензовано: 19 вересня 2023 р.

Прийнято до друку: 21 вересня 2023 р..

e-mail: a.vilchinsky@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0009-0009-0410-4732>

DOI: 10.25264/2311-5149-2023-30(58)-41-48

Вільчинський О. М. Напрями підвищення ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в умовах діджиталізації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»* : науковий журнал. Острого: Вид-во НаУОА, вересень 2023. № 30(58). С. 41–48.

УДК: 336.71:330.322

JEL-класифікація: G32, G18, F21, O16.

Вільчинський Олександр Миколайович,

здобувач, Державний податковий університет,
головний спеціаліст відділу економічного розвитку та інвестицій
Бучанської міської ради

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

З метою підвищення ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в умовах діджиталізації запропоновано ряд практичних рекомендацій, які у своїй сукупності забезпечили розробку модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності», що структурно складається з двох компонент та описується картою аналітичних фільтрів, казуальними та інформаційно-технологічними алгоритмами, а також схемами процесних і функціональних зв'язків. Практична реалізація розробленого модуля «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» забезпечить поліпшення оперативності, економічну обґрунтованість через мінімізацію використовуваних ресурсів (фінансових, трудових тощо) та підвищить ефективність формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в Україні через мінімізацію корупційних ризиків.

Ключові слова: політика, діджиталізація, державна фінансова політика, активізація інвестиційної діяльності.

Oleksandr Vilchynskyi,

PhD student, State Tax University,
Chief Specialist of the Department of Economic Development and Investment, Bucha City Council

DIRECTIONS FOR IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF THE STATE FINANCIAL POLICY OF INTENSIFICATION INVESTMENT ACTIVITY IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

The development of Ukraine's economy, especially during the war and post-war reconstruction, requires the most efficient use of limited financial resources. The institutional demand of the society for prompt adjustment of the economy to meet military needs in times of war and to ensure the fastest possible pace of economic recovery in the post-war period requires the state to increase the efficiency of the state financial policy of intensification investment activity in accordance with the current dynamically changing requirements of the present. The problem of the state's stimulating influence on the economy in order to intensification investment activity in the country is constantly in the field of view of scientists and practitioners. One of the most effective areas of realization of such influence is the financial policy of the state. The issues of formation and implementation of the state financial policy of intensification of investment activity in the context of digitalization are unexplored, relevant and require scientific understanding.

The aim of the article is to improve the efficiency of formation and implementation of the State financial policy of intensification of investment activity in the context of digitalization. To date, a prerequisite for modernizing the State financial policy of intensification investment activity is to take into account the demands and opportunities for digitalization of economic and management processes.

In order to increase the efficiency of the State financial policy of intensification investment activity in the context of digitalization, a number of practical recommendations are proposed, which together ensured the development of the module "Automation of the State financial policy of intensification investment activity", which structurally consists of two components and is described by a map of analytical filters, casual and information technology algorithms, as well as schemes of process and functional links. The practical implementation of the developed module "Automation of the State Financial Policy of intensification of Investment Activity" will improve efficiency, economic feasibility by minimizing the resources used (financial, labor, etc.) and increase the efficiency of the formation and implementation of the state financial policy of intensification of investment activity in Ukraine by minimizing corruption risks.

Keywords: policy, digitalization, state financial policy, intensification of investment activity.

Постановка проблеми. Проблематика стимулюючого впливу держави на економіку з метою активізації інвестиційної діяльності в Україні постійно перебуває в полі зору науковців та практиків. Однією із найбільш дієвих сфер реалізації такого впливу є фінансова політика держави.

Розвиток інформаційних технологій створив ситуацію, за якої автоматизація є необхідною передумовою підвищення ефективності будь-яких управлінських процесів, зокрема й процесів формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в Україні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогоднішній день як в науці, так і на практиці досить ґрунтовно пропрацьовано питання, пов'язані з реалізацією основних функцій управління (облік, аналіз, контроль тощо) на рівні суб'єктів господарювання в умовах діджиталізації. Серед комплексних досліджень з наведеної проблематики відзначимо монографії «Автоматизація бухгалтерського обліку, контролю, аналізу та аудиту» (В. П. Завгородній, 1998 р.) [2], «Автоматизація оперативного обліку та контролю міжнародних економічних операцій» (Ю. А. Кузьмінський, 2001 р.) [6], «Комп'ютеризовані системи і технології видавничо-поліграфічних виробництв» (О. І. Пушкар, 2011 р.) [5], «Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства» (Г. М. Давидов, 2017 р.) [9], «Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку» (В. В. Муравський, 2018 р.) [8] та «Бухгалтерський облік та оподаткування в умовах застосування інформаційних технологій: теорія і практика» (В. О. Осмятченко, Ю. І. Мискін, Я. О. Ізмайлов та ін., 2020 р.) [1]. У контексті ж застосування інформаційних технологій на макроекономічному рівні наукових напрацювань значно менше.

Мета дослідження: підвищити ефективність формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в умовах діджиталізації.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день обов'язковою умовою модернізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності є врахування запитів і можливостей діджиталізації економічних та управлінських процесів.

Серед комплексних монографій варто звернути увагу на такі роботи: «Електронне урядування в інформаційному суспільстві» [4], «Перспективи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і штучного інтелекту в економіках країн світу та України» [3] та «Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку» [10]. У контексті ж автоматизації процесів, пов'язаних з фінансовою політикою держави, окремої уваги заслуговують дослідження Ю. І. Мискіна, який запропонував «холодніший модуль «Управління бюджетною політикою» для програмних продуктів з автоматизації управлінського процесу, який забезпечує адаптацію вітчизняної бюджетної політики до сучасних вимог діджиталізації технологічних процесів» [7].

Питання ж формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в умовах діджиталізації є недослідженими, актуальними і потребують наукового осмислення.

Ефективне впровадження автоматизації формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності передбачає належну інтеграцію інформаційно-методичного, технічного, юридичного та кадрового забезпечення у межах використовуваного програмного забезпечення.

Інформаційно-методичне забезпечення передбачає наявність чітко визначених джерел отримання вхідної інформації, технології її фіксації і схеми руху, методу обробки та форму кінцевого відображення.

Технічне забезпечення охоплює сукупність технічних засобів та інформаційних комунікацій, які дозволяють у повній мірі реалізувати потенціал програмного забезпечення.

Юридичне забезпечення передбачає здійснення організації та практичної реалізації автоматизації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності у відповідності до вимог чинного законодавства.

Кадрове забезпечення проявляється через формалізацію та дотримання вимог до працівників, що будуть безпосередньо взаємодіяти з програмними продуктами.

Аналіз сучасного програмного забезпечення автоматизації управління у контексті їх функціональних можливостей дозволив удосконалити їх класифікацію (табл. 1.1).

Так, за класифікаційною ознакою «придатність до автоматизації процесів формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» усі програмні продукти поділено на два види:

- 1) ті, що функціонально дозволяють автоматизувати процеси формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності;
- 2) ті, що функціонально не дозволяють автоматизувати процеси формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності.

При цьому варто звернути увагу, що до групи програмного забезпечення, що функціонально дозволяють автоматизувати процеси формування та реалізації державної фінансової політики активізації

інвестиційної діяльності належать ERP-системи, які: по-перше, не мають модуля з автоматизації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності, а по-друге, спроможні у межах розширення власної модульної структури автоматизувати будь-які управлінські процеси, зокрема на макроекономічному рівні.

Таблиця 1.1

Класифікація програмних продуктів за ознакою «придатність до автоматизації процесів формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності»

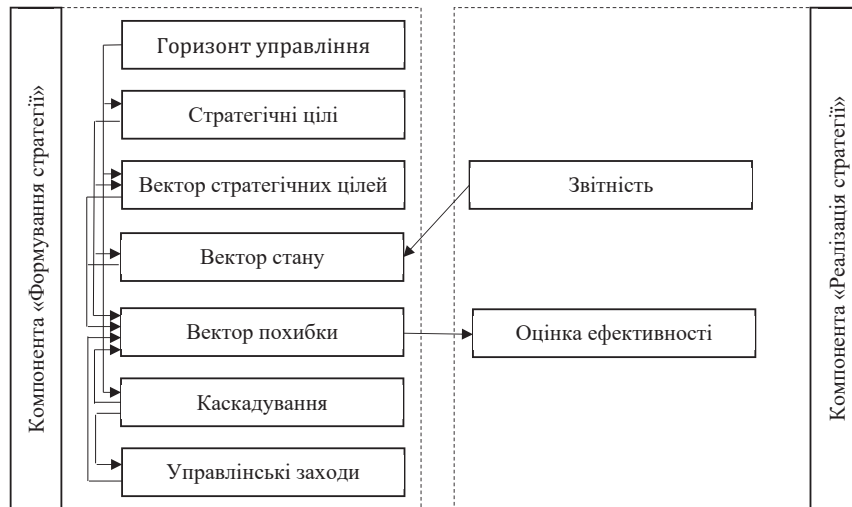
Види програмних продуктів	Приклади програмних продуктів
Функціонально дозволяють автоматизувати процеси формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності	1C:ERP
	Acumatica
	BAS ERP
	Epicor ERP
	ERPNext
	MFG/PRO
	MS Dynamics ERP
	Odoo
	Oracle ERP
	Oracle NetSuite
	Sage Intacct
	SAP ERP
	Tend ERP
	A5 ERP
	ІНТАЛЕВ: Корпоративний менеджмент
	Універсал 7 ERP
Інші ERP системи	
Функціонально не дозволяють автоматизувати процеси формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності	Accounting information system
	Advanced Financial Statement Analysis
	Alcar Strategic Financial Planning System
	Bookkeeper
	Business Insight
	CRM Salesforce
	Customer Relationship Management
	Decision Support System
	Dilovod
	Fin Expert
	FIT-Бюджет
	Forecast Expert
	GrossBee
	IFS Applications
	IT-Enterprise
	Marketing Optimization
	MASTER: Бухгалтерія
	Project Expert
	QUINCEFIN
	SMARTFIN.UA
	Tinmap
	АБ Офіс
	Дебет Плюс
	Універсал
Інші програмні продукти	

Джерело: складено автором.

Тому актуальним постає питання розробки модуля автоматизації процесів формування та реалізації фінансової політики активізації інвестиційної діяльності.

Структурно модуль «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» пропонується розробити на основі двох компонент. Перша компонента «Формування стратегії» міститиме такі елементи: горизонт управління, стратегічні цілі, вектор стратегічних цілей, вектор стану, вектор похибки, каскадування та управлінські заходи. Друга ж компонента «Реалізація стратегії» буде мати два елементи: звітність та оцінка ефективності. Структуру запропонованого модулю «Автоматизація

державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» з ідентифікацією причинно-наслідкових зв'язків у розрізі цільової спрямованості процесів формування та реалізації фінансової політики активізації інвестиційної діяльності наведено на рис. 1.1.

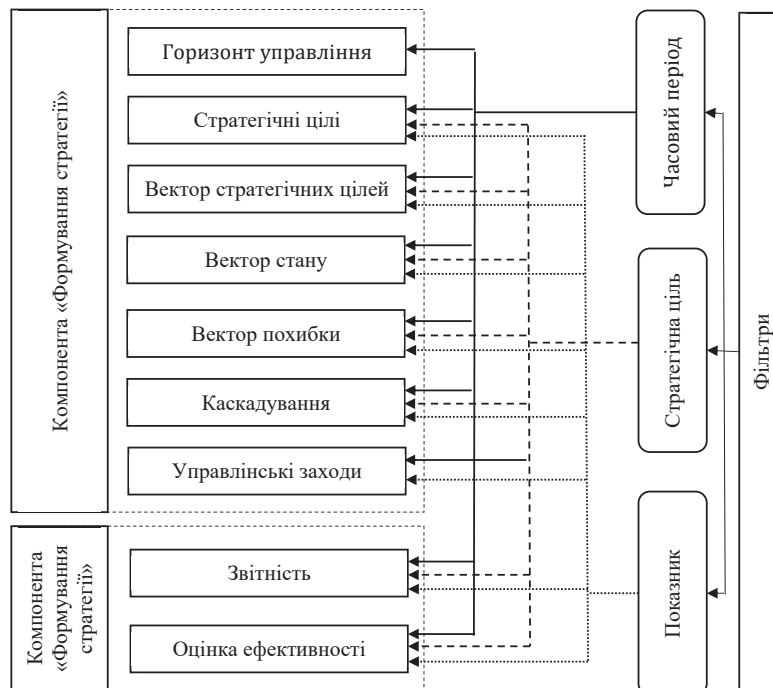
Рис. 1.1. Структура модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» у розрізі цільової спрямованості

Джерело: складено автором.

Враховуючи, що автоматизація будь-якого процесу насамперед здійснюється з метою поліпшення його ефективності, що досягається за рахунок підвищення оперативності, у контексті запропонованого нами модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» важливою є розробка фільтрів, які спрямовані на оптимізацію часу між інформаційним запитом та отриманням звітної релевантної інформації.

До таких фільтрів пропонується зарахувати три критерії: часовий період, стратегічна ціль та показник.

Наочно карту аналітичних фільтрів модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» у розрізі структурних компонент представлено на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Карта аналітичних фільтрів модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності»

Джерело: складено автором.

З рисунку видно, що такий критерій як часовий період застосовується до всіх елементів структурних компонент модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності». У той же час такі фільтри як стратегічна ціль та показник застосовується до всіх елементів, окрім одного – горизонту управління.

Розкривши в цілому структуру модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» перейдемо до характеристики кожної з його структурних компонент. Так, компонента «Формування стратегії», яка складається з семи елементів, характеризується консеквентним рухом між останніми у напрямку формування стратегії державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в Україні. При цьому зв'язки між елементами компоненти «Формування стратегії» мають каузальний характер і наочно відображені на рис. 1.3.

Рис. 1.3. Схема каузальних алгоритмів між елементами компоненти «Формування стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності»

Джерело: складено автором.

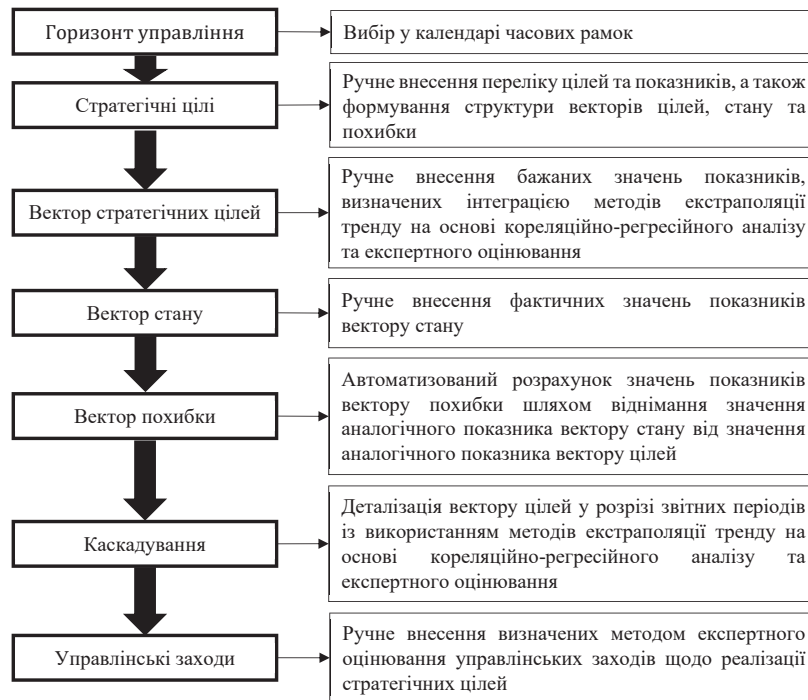
За логікою каузальних зв'язків елементи компоненти «Формування стратегії» можна умовно поділити на два блоки. До першого належать п'ять елементів (горизонт управління, стратегічні цілі, вектор стратегічних цілей, каскадування та управлінські заходи), які є базовими і не піддаються оперативним змінам. Другий блок формують елементи, які характеризуються змінністю. До них належать вектор стану та вектор похибки. Саме ці елементи є критерієм, в якому формалізується цільова спрямованість державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності у межах конкретної сформованої стратегії. Аналіз каузальних алгоритмів між елементами компоненти «Формування стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» дозволяє описати компоненту «Формування стратегії» з позиції процесного підходу. Відтак, схема процесних зв'язків між елементами компоненти «Формування стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» наведена на рис. 1.4.

З рисунку видно, що компонента «Формування стратегії» складається з чітко впорядкованих у контексті послідовності здійснення елементів, які у своїй сукупності підпорядковані розробці стратегії державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності.

Більш того, в межах схеми процесних зв'язків між елементами компоненти «Формування стратегії» охарактеризовано алгоритми їх практичної формалізації (вибір часових рамок, ручне внесення, автоматизований розрахунок та деталізація із використанням методів екстраполяції тренду на основі кореляційно-регресійного аналізу і експертного оцінювання).

Компонента «Реалізація стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» спрямована на автоматизацію контролю ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності і складається із двох елементів: звітність та оцінка ефективності.

Рис. 1.4. Схема процесних зв'язків між елементами компоненти «Формування стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності»

Джерело: складено автором.

Деталізація елементів компоненти «Реалізація стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» досягається за рахунок застосування аналітичних фільтрів, які дозволяють отримати такі результати:

- звітність щодо реалізації стратегії в цілому за звітний період;
  - звітність щодо стану досягнення конкретної стратегічної цілі за звітний період;
  - звітність щодо стану досягнення бажаного значення конкретного показника за звітний період;
  - оцінку ефективності реалізації стратегії в цілому за звітний період;
  - оцінку ефективності досягнення конкретної стратегічної цілі за звітний період;
  - оцінку ефективності досягнення бажаного значення конкретного показника за звітний період
- (рис. 1.5).

При цьому варто відзначити, що оцінка ефективності здійснюється суто на основі складеної звітності, а у процесі її порівняння значень її показників із значеннями показників вектором стану. По суті мова йде про те, що основою для оцінки ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності є вектор похибки.

Відтак особливої уваги потребує місце вектору похибки у моделі інформаційно-технологічних алгоритмів між елементами компоненти «Реалізація стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» (рис. 1.6).

Схема інформаційно-технологічних алгоритмів між елементами компоненти «Реалізація стратегії» чітко ідентифікує місце вектору похибки: звітність є основою його для складання, а він, у свою чергу, є базисом для здійснення оцінки ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в цілому і у розрізі аналітичних фільтрів.

При цьому елемент «Звітність» компоненти «Реалізація стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» передбачає ручне внесення фактичних даних у вектор стану звітного періоду (у розрізі аналітичних фільтрів це будуть «Вектор стану стратегії в цілому за звітний період», «Вектор стану конкретної стратегічної цілі за звітний період» та «Вектор стану конкретного показника за звітний період» відповідно).

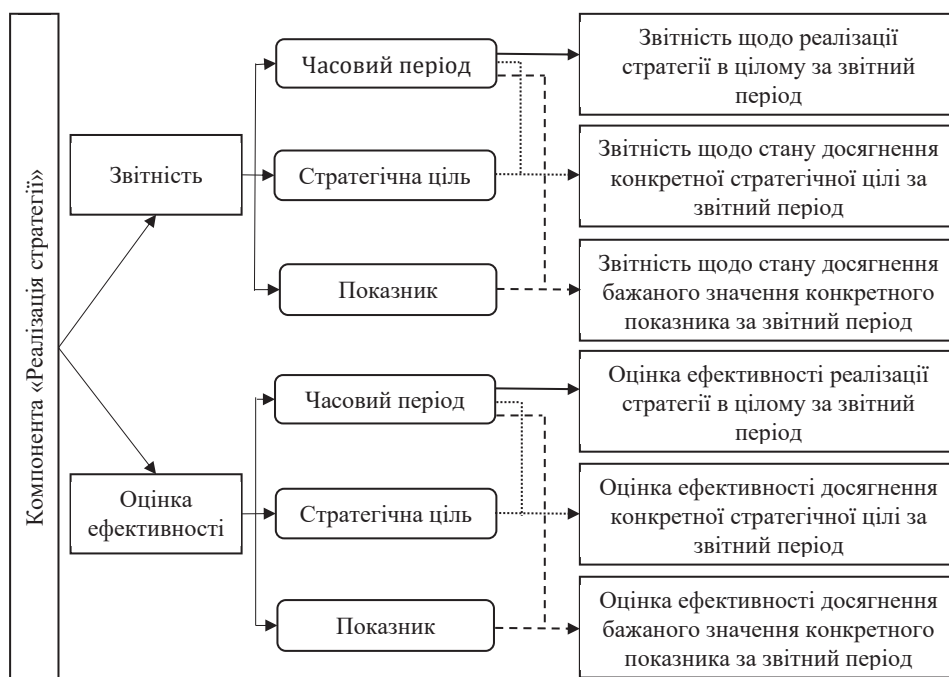

Рис. 1.5. Схема функціональних зв'язків між елементами компоненти «Реалізація стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності»

Джерело: складено автором.

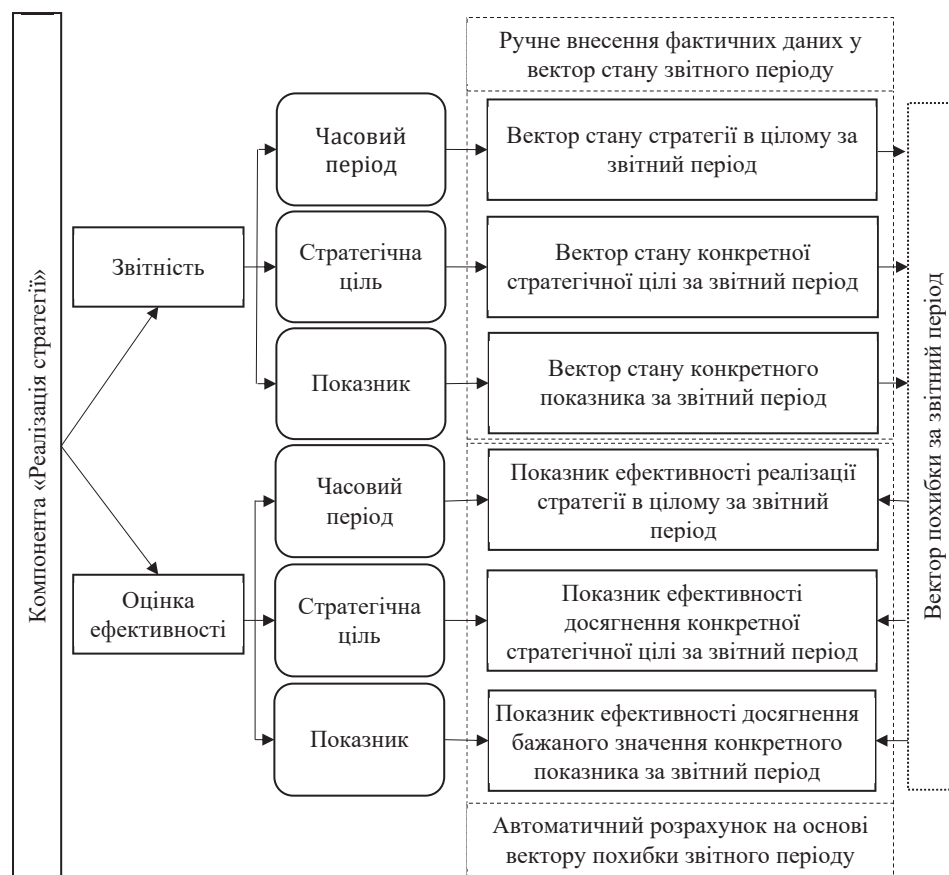

Рис. 1.6. Схема інформаційно-технологічних алгоритмів між елементами компоненти «Реалізація стратегії» модулю «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності»

Джерело: складено автором.

Далі на основі сформованого вектору стану здійснюється автоматична ідентифікація значень показників вектору стану та на їх основі шляхом автоматичного розрахунку реалізується оцінка ефективності державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності (зокрема з урахуванням аналітичних фільтрів) через визначення значень таких показників:

- ефективність реалізації стратегії в цілому за звітний період;
- ефективність досягнення конкретної стратегічної цілі за звітний період;
- ефективність досягнення бажаного значення конкретного показника за звітний період.

Висновки. Узагальнюючи, зазначимо, що практична реалізація розробленого модуля «Автоматизація державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності» забезпечить поліпшення оперативності, економічну обґрунтованість через мінімізацію використовуваних ресурсів (фінансових, трудових тощо) та підвищить ефективність формування та реалізації державної фінансової політики активізації інвестиційної діяльності в Україні.

Література:

1. Бухгалтерський облік та оподаткування в умовах застосування інформаційних технологій: теорія і практика : монографія / за заг. ред. В. О. Осмятченка. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 394 с.
Bukhhalters'kyu oblik ta opodatkuvannya v umovakh zastosuvannya informatsiynykh tekhnolohiy: teoriya i praktyka: monohrafiya/za zah. red. V.O. Osmiyatchenka. Irpin': UDFSU, 2020. 394 s.
2. Завгородній В. П. Автоматизація бухгалтерського обліку, контролю, аналізу та аудиту. Київ : А.С.К., 1998. 768 с.
Zavorodniy V. P. Avtomatyzatsiya bukhhalters'koho obliku, kontrolyu, analizu ta audytu. Kyiv: A.S.K., 1998. 768 s.
3. Кизим М. О. Перспективи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і штучного інтелекту в економіках країн світу та України : монографія. Харків : ВД «Інжек», 2012. 492 с.
Kuzym M. O. Perspektivy rozvytku informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy i shtuchoho intelektu v ekonomikakh krayin svitu ta Ukrainy : monohrafiya. Kharkiv: VD «InzhEK», 2012. 492 s.
4. Клімушин П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві : монографія. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2010. 312 с.
Klimushyn, P. S. Elektronne uryaduvannya v informatsiynomu suspil'stvi: monohrafiya. Kharkiv: Vyd-vo KharRI NADU "Mahistr", 2010. 312 s.
5. Комп'ютеризовані системи і технології видавничо-поліграфічних виробництв : монографія / під ред. О. І. Пушкаря. Харків : ІНЖЕК, 2011. 296 с.
Komp'yuteryzovani systemy i tekhnolohiyi vydavnycho-polihrafichnykh vyrobnytstv: monohrafiya / Pid red. O. I. Pushkaryu. Kharkiv: INZHEK, 2011. 296 s.
6. Кузьмінський Ю. Автоматизація оперативного обліку та контролю міжнародних економічних операцій : монографія. Київ : КНЕУ, 2001. 268 с.
Kuz'mins'kyu Yu. Avtomatyzatsiya operativnoho obliku ta kontrolyu mizhnarodnykh ekonomichnykh operatsiy: monohrafiya. Kyiv: KNEU, 2001. 268 s.
7. Мискін Ю. І. Соціалізація бюджетної політики України : монографія. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. 508 с.
Myskin Yu.I. Sotsializatsiya byudzhetnoyi polityky Ukrainy: monohrafiya. Kyiv: Ahrar Media Hrup, 2019. 508 s.
8. Муравський В. В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 486 с.
Muravs'kyu V.V. Komp'yuterno-komunikatsiyna forma obliku: monohrafiya. Ternopil': TNEU, 2018. 486 s.
9. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія / за ред. Г. М. Давидова. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 248 с.
Rozvytok bukhhalters'koho obliku v umovakh hlobalizatsiyi ta informatyzatsiyi suspil'stva: monohrafiya/za red. H. M. Davydova. Kropyvnyts'kyu: PP «Eksklyuzyv-System», 2017. 248 s.
10. Смарт-промисловість в епоху цифрової економіки: перспективи, напрями і механізми розвитку : монографія / В. П. Вишневський, О. В. Вієцька, О. М. Гаркушенко, С. І. Князєв, О. В. Лях, В. Д. Чекіна, Д. Ю. Череватський. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 192 с.
Smart-promyslovist' v epokhu tsyvrovoyi ekonomiky: perspektyvy, napryamy i mekhanizmy rozvytku: monohrafiya/ V. P. Vyshnevs'kyu, O. V. Viyets'ka, O. M. Harkushenko, S. I. Knyazyev, O. V. Lyakh, V. D. Chekina, D. Yu. Cherevats'kyu. NAN Ukrainy, In-t ekonomiky prom-sti. Kyiv, 2018. – 192 s.